

Politični ogled.

— Slovenski kandidatje v Trstu. Slovenski kandidatje za mesto Trst so: za I. okraj profesor Matko Mandić; za II. okraj dr. Gustav Gregorin, odvetnik; za III. okraj Josip Ulčakar, ravnatelj „Trž. posojilnice in hranilnice“; za IV. okraj dr. Edvard Slavik, odvetnik.

— Cesar v Pragi. Dne 15. t. m. se je odpejal cesar v Prago, kjer bo ostal nekaj dni. Z njim so se odpeljali ministrski predsednik Beck, češki minister rojak Pacak in nemški minister rojak Prade. Trgovski minister Fort je že sel en dan prej v Prago. Predno se je cesarjev vlak odpeljal, se je zgodil na kolodvoru zanimiv in šaliv pogovor. Generalni adjutant cesarja grof Paar je vprašal ministra Pacaka, kako je vreme v Pragi. Pacak: Slabo. Paar: Čemu pa imamo češkega ministra, ako se v češkem stolnem mestu ne more napraviti lepega vremena? Pacak: Kaj ne veste, da se moram za vsako stvar prej domeniti z nemškim ministrom? Cesar je odgovorjal pri sprejemih na poti po železnici samo češki. V Pragi je govoril najprej češki in šele potem nemški. Čehi se veselijo cesarjevega prihoda zaradi tega, ker se jim je sedaj ugodilo želji, da češki kralj ne zbiva tudi med njimi.

— Rusija. Med duno in ministrskim predsednikom Stolypinom je prišlo do nevarnega razpora. Duma namreč zahteva, da naj se proračunskemu odseku dovolji poklicati izvenparlamentarne strokovnjake, ki pregledajo predloženi državni proračun. Stolypin pa noče tega dovoliti, ampak pravi, da bo dal „izvenparlamentarne strokovnjake“ s policijo odpraviti. Priznati moramo, da ima v tem minister prav, kajti poslanci morajo sami biti dovolj zmožni, presoditi cel proračun.

— Francoska je imela te dni dosti opravka v severnoafriški državi Maroko. Maročani so ubili 2 Francoza. Francoska zahteva zato odškodnino in ker je Maroko noče dati, so Francozi zasedli maroško mesto Udžo. Ker so tudi druge velevlasti na strani Francozov, bo pač moral ustreči maroški sultan. Vendar pa velevlasti skrbno pazijo, da ne bi Francozi predalec iztegnili svojih rok.

Razne novice.

* Slovenski števeni kandidat v Mariboru. Kakor smo že poročali, so postavili mariborski Slovenci g. Karola Tratnika, pasarja v Mariboru, svojim kandidatom. Nečuden postopanje je, da se prijatelji socialnih demokratov sedaj ne mirujejo in napadajo osebe kakor g. dr. Vrstovška, ki so se s silo potegovali za to, da se postavi slovenski kandidat. „Domovina“ hoče še vedno rovtati proti narodnemu kandidatu, češ, da so ga klerikalci postavili. To je naravnost laž, ker je dopisniku „Domovine“ ravno tako znano kakor nam, da so bili med temi, ki so že prvotno pri prvem zaupnem pogovoru glasovali odločno za slovenskega kandidata, k večjemu trije do štiri gospodi, katere tišijo narodno radikalci v klerikalni tabor. Čudno je, da se na ta način dela proti slovenskemu kandidatu, zlasti pa od gospodov, ki se vedno trkajo na prsi, da so narodni radikalci, dočim očitajo vedno ravno pristašem slovenskega kandidata, da so brezdomovinci. Dejstvo pa vendar sedaj jasno dokazuje nasprotno!

* Osebna vest. G. dr. Leskovar, koncipient pri dr. Ivan Šuštrščič v Ljubljani, je napravil odvetniški izpit s prav dobrim uspehom.

* Podaljšane počitnice. V naučnem ministertvu nameravajo glavne počitnice na vseh ljudskih in meščanskih šolah podaljšati. Počitnice bi 14 dni dalje trajale nego zdaj. Podaljšane počitnice nameravajo že letos uvesti. Radovedni smo, ali bodo naši liberalci klicali, da je tako prikrajšanje učnega časa tudi proti napredku. Ferline in Strmšek, po-vejta!

* Velika svečanost v prid družbi sv. Cirila in Metoda se priredi v Mariboru zopet letos najbrže začetkom meseca julija. Slavno občinstvo iz bližnje in daljše okolice opozarjamo že sedaj na to slavnost in kličejo vsem v spomin lepi slični svečanosti pred 2. in 4. leti. Pomnožena odbora ženske in moške podružnice se bodeta prizadevala, da še prekosita letos prejšnji slavnosti. S pripravami se bode takoj pričelo! Samo prosli odbor, da ne bodete nevoljni, če bode treba prinesti mnogih žrtev. Toda žrtev velja zopet nujni narodni potrebi. Opozarjamo le, da je imela zadnja svečanost veliki moralni uspeh, ker je privabila mnogo zaspanskih okoliških Slovencev na slavnostni prostor, vrgla je pa poleg tega 2400 kron čistega dobička prepotrebni družbi sv. Cirila in Metoda.

* Ali smo še Slovenci? Mariborski dopisnik „Domovine“ se huda, da so Slovenci v Mariboru postavili svojega kandidata in da nočejo vsi slediti dr. Rosini ter glasovati za socialdemokrata in potem ogorčeno vsklikne: „Stranka, ki ima slovo in narodnost pri vsaki priliki na jeziku, je začela sedaj delati tudi v Mariboru razprtije ter cepiti slovenske glasove.“ Gospodje, pamet, pamet! Ali je sedaj Slovenec samo isti, ki voli mednarodnega socialdemokrata? Ali sedaj zahteva slovenska zavest od nas, da smo „složni“ za socialdemokracijo? Pristavimo še, da dopisnik tudi laže, ker pravi, da je „Slov. Gosp.“ že pred 14. t. m. postavil dva kandidata, Tratnika in dr. Pipuša. Niti besedice nismo pisali pred 14. t. m. o teh dveh gospodih, po 14. t. m. pa samo o Tratniku, in 14. t. m. „Slov. Gosp.“ tudi ni postavil Tratnika za kandidata, ampak mariborski slovenski volilci različnih političnih naziranj.

* Kandidate bodo zdravniško preiskovali. Na shodu liberalne stranke v Ljutomeru je vstal tudi dr. Grosman ter stavljal neizmerno pameten predlog, naj se g. Marsa zdravniško preišče, da „Slov. Gospodar“ ne bo zopet pisal, da je kandidat Narodne stranke bolehen. Ne, ne, Narodna

stranka naj bo mirna, teh stroškov ji ne bomo naredili in o g. Mursi ne bomo pisali, da je bolehen. Pač pa bi menda bilo dobro, da Narodna stranka da dr. Grosmana preiskati, kajti bati se je, da je bolan.

* Narodna stranka proti sedanjim cenam živine. Na volilnem shodu v Mozirju se je Narodna stranka po svojem kandidatu Ježovnik izjavila, naj se odpre meja za srbsko živino, ker je meso predrago. Zopet jim je torej eden izbrbral, kako mislijo o kmetu. Sedaj boste videli, kako bodo zopet to tajili! Vsi od Kukovca pa do zadnjega kandidata! In vendar smo že v „Domovini“ čitali članke v istem smislu.

* Nesramna laž o dr. Korošcu. Predobro nam znani tat in goljuf, ki je sedaj največji zagovornik Žurmanove kandidature, laže v zadnji „Domovini“, da je dr. Korošec pisal v „Slovencu“ o Žurmanu, da je za poslanca prestar in da bo kmalu umrl. Vsakdo, kdor pozna dr. Korošca, je itak prepričan, da je to samo ena izmed mnogoštevilnih laži, ki se sedaj trosijo o njem, vkljub temu smo še posebej pooblaščenici izjaviti, da dr. Korošec z dotičnim dopisom v „Slovencu“ ni v nobeni zvezi. Jasno bo to vsakemu, če povemo, da se omenjena mesta nahajajo v „Slovenčevem“ poročilu o mestinjskem shodu, na katerem dr. Korošec ni bil. „Domovina“ se zopet preleva staro zgodbo, da je dr. Korošec prej Žurmanu večkrat pisal. To je res, ker ga je moral smatrati kot svojega zvestega pristaša, saj je vendar Žurman dr. Korošca vabil, naj kandidira v tem okraju in je na zaupnem shodu zanj glasoval ter ga označil kot najspesobnejšega kandidata. Potem pa so povabili Žurmana celjski doktorji k sebi, mu ponudili kandidaturo, in Žurman je pozabil, da je mož.

* Prijateljski stik z liberalci. Nekaterih lahko verni naši pristaši mislijo, da bi Roblek, Roš in drugi liberalni kandidati, ako bi bili izvoljeni, na Dunaju itak hodili skupno s poslanci Kmečke zveze. Glasilo njihove stranke pa je drugega mnenja. V zadnji številki piše o liberalnem kandidatu ljubljanskega Hrbarju ter pravi: „Neodvisni narodni poslanci iz Stajerskega bodo gotovo radi iskali prijateljski stik s tem odličnim možem — liberalcem. Verjamemo. Naloga kmečkih pristašev bodi, da „neodvisnici“ ne bo treba iskati „stika.“

* Narodni stranki v premislek. Dokler je vsa veleobrt v tujih rokah in imamo vsa velika podjetja po naših krajih nam Slovincem sovražni tuji v svojih rokah, smo gospodarsko odvisni in podložni tujemu kapitalu. V nevarnosti smo, da zginemo v valovih tujega kapitala. Naša skrb mora biti, da se Slovenci tudi lotijo velikih podjetij in se pobrigajo tudi za veleobrt, če pa je že kje imamo, da jo zvesto čuvamo. Veliko podjetje za nas Slovence je n. pr. akcijska družba Žalsko-Laške pivovarne. Pa glejte, uslužbenci te družbe, ne da bi skrbeli za to, da vživa ta družba zaupanje pri vseh Slovincih, se nekateri prav strastno zaletavajo v Kmečko zvezo in ji nasprotujejo na njenih shodih. Ali menite, da je to v proseh tega narodnega podjetja?! Pivovarna je med drugimi velikanskimi pivovarjami, ki tudi v naše kraje pošiljajo svoje pivo, že itak kakor majhen otrok med velikani, in sedaj se sejate mržnjo do nje! Delničarji, oglasite se, to škoduje vam in narodu. Nikakor ne smemo biti tega ponižnega mnenja, da mi pač nismo za taka velika podjetja, vse gre z združenimi močmi, toda bratovski boj pokonča vse!

Maribor - Bistrica - Konjice.

Kandidat „Slovenske kmečke zveze“: Franc Pišek, kmet v Hotinji vasi.

m Odbor „Slovenske Čitalnice“ v Mariboru izreka javno prisrčno zahvalo vsem sl. damam in gospodom, ki so s svojim požrtvovalnim sodelovanjem pomagali h krasnemu uspehu Gregoričeve slavnosti dne 7. t. m. L. Koprivšek, t. č. predsednik; Dr. Ljudevit Pivko, t. č. tajnik.

m Obni zbor obeh podružnic sv. Cirila in Metoda v Mariboru se je vršil 11. t. m. v Narodnem domu v najlepšem redu. Želeli bi le bilo, da bi vsaj pristopili vsi gospodje kot udje moške podružnice, katero je letošno leto skoro za dvakrat prekoslala z denarnimi prispevki ženska podružnica. Slava častitim damam! Poznamo pa več gospodov, ki že po več let niso darovali za Cirila niti 2 borih kron adnine. Vsa poročila so se sprijela z zadovoljnostjo. Dostavimo tem poročilom le še, kar tajnik ni hotel sam poročati, da je on iz lastnega nabiga prodal od zadnjega zborovanja še za 200 kron narodnega koleka po največ v mariborski okolici. V mestu samem ga baje ni šlo za 20 kron v denar! To hoče nekaj reči!

m V Račjem je imel dne 16. t. m. Fr. Pišek shod. Predsedoval je g. Andrej Rečnik, župan. Zbralo se je 66 kmetov in shod se je vršil vzorno. Govor kandidata in ves program so z navdušenjem poslušali in se vsi za njega z gromovitim živim izrekli. Tako lepega shoda še kmeti v Račah nismo imeli.

m Kandidat F. Pišek imel je dne 17. aprila predpoldne volilni shod pri Sv. Miklavžu in popoldne v Digošah pri Zrkovcah. Njegov program so tudi nasprotniki zahvalno odobraval. Povsod so pa kmetje zelo ogorčeni na novo lovsko postavbo in vsi zahtevajo, da naši deželni poslanci pri prv m zasedanju deželnega zbora predlagajo premembo zakona in da se zajetj proglašajo kot škodljivec, katerega naj bi vsakdo prestopo zatiral.

m Konjice. Kakor se je že poročalo, je bralno društvo za konjiško okolico, v katerem so udje večinoma kmetje in kmečki mladeniči iz okolice, pristopilo k Slovenski kršč. soc. zvezi za Stajersko. Prireja že podučna predavanja ter širi med ljudstvo izobrazbo po kmečko-strokovnih in drugih časopisih

ter knjigah. Doslej je bilo pri našem bralnem društvu tudi nekaj tržke slovenske gospode. A sedaj so naenkrat odstopili, kakor bi se zmenili. Malo čudno! Ali jih je k temu morebiti nagnilo prepričanje, da bralno društvo ni več na pravi poti, odkar je pri Slov. kršč. soc. zvezi? „Svoji k svojim!“

m Poljčane-Studenice. Dne 7. aprila je sklican naš kandidat g. Franc Pišek volilni shod v Poljčane, katerega se je udeležilo okrog 300 ljudi. Shodu je predsedoval g. Janez Hauptman, kmet v Poljčanah. Predsednik nam predstavi g. Pišeka, ter mu da besedo. Kmetje in sploh vse zbrano ljudstvo je poslušalo z zanimanjem njegov program, kojega nam je g. kandidat tako poljudno in razumljivo razvijal. Boljšega kandidata Kmečka zveza ni mogla izbrati kakor je g. Pišek. Ta gospod ima res srce in čut za dandanes tako teptanega kmeta. Po končanem govoru se je predlagala izmed volilcev resolucija, se li sprejme kandidatura g. Pišeka, ali ne. In glejte, ko bi trenili, bila je roka slednjega zborovalca v zraku in razlegal se je krik: Živijo g. Pišek! Vas bodemo volili! Zborovalo se je popolnoma mirno. Dne 14. aprila pa je sklicala Narodna stranka shod v Studenice h Koropcu. G. urednik! Povedati vam moram, da ta gospod na 7. aprila Kmečki zvezi ni pustil zborovati. Zbožnala je ta stranka vkljub temu, da je bilo letakov polno po Poljčanah in okolici, čujte in strmite, par železniških uradnikov iz Poljčan in par učiteljev iz okolice. Zborovalcev je bilo sicer okoli 100, toda od teh je bilo % pristašev Kmečke zveze, % pa stajerske stranke. Shodu je predsedoval g. Koropec sara, kateri je navzočim predstavil liberalnega kandidata g. V. Glaserja, kojemu je dal besedo. Vaš program, g. Glaser, nam pač ni kaj dopadel. Bil je namreč zelo kratek in pomanjkljiv. Zakaj, to že sami veste. To kar ste nam razlagali, smo že mi in še več od kmeta Pišeka slišali. No, sicer smo imeli čast, vas videti kot od učitelja nastavljenega kandidata, kot izvoljenega poslanca vas najbrže ne bomo videli, v kar pomozi Bog. Pa grom in peklo! Tudi dr. Gosak, o katerem smo že toliko slišali in brali, pridrivil je iz Celja, dalje g. Založnik iz Slovenske Bistrice in neki jurist Sübler sta prišla, da nas dravinjske kmete rešijo pogina. Take kolobocije, vam povem, g. urednik, pa že davno nisem slišal, kot na dan shoda. Neresnice se je govorilo, da se je kar kadilo. Obljubovanja, lastne hvale in Bog ve kaj vse, ni bilo nikdar konec. Zabavljalo se je čez Kmečko zvezo in dr. Korošca. Samo tega se ni povedalo, da se je Narodna stranka osnovala na komando liberalnega odvetniškega koncipienta dr. Kukovca, kateremu verni slovenski kmet ne bo nikdar zaupal. Naj torej ne farbajo nas kmete! Ali so res ti velikaši najbolj pametni ljudje na svetu, da bi mi morali ubogati te rogovilež, ki nam hočejo vriniti V. Glaserja, da bi mu pomagali vleči njegov kolese poln liberalnih učiteljev, obrtnikov itd. v državni zbor. Te politike dravinjski kmet ne pozna in je tudi nikoli ne bo priznal. Kmetje, glejmo, da se otresemo teh frakarjev, ki poznajo le sedaj v volilnem času kmeta in imajo besedo kmet le na jeziku, v srcu pa nabrušen meč, da bi nam, ako bi mogli, takoj drugi dan razparali ne trebuha ampak žep! Naš kandidat je Fr. Pišek, kmet v Hotinji vasi pri Mariboru.

m Strašen poraz Glaserjevega shoda v Črešnjevcu. Kmetje pač ne marajo Narodne stranke. Za dne 14. t. m. je sklicala shod ob 8. uri na Črešnjevcev v prostorih znanega Stajerskega gosp. Kresnika. Predsednikom je bil izvoljen g. Lorenc Mlakar, župan iz Pretreža. Ta podeli besedo g. V. Glaserju. V 10 minut trajajočem govoru je tako slabo razvijal svoj program, da so začeli kmetje podnjati in ugovarjati „to že vemo, to smo že slišali.“ Ne čudimo se temu, da je slabo govoril, ker je eden njegovih vnetih pristašev pozneje povedal: „Glaser je celo noč v Bistrici prečul in mu sploh ni bila volja govoriti.“ Verjamemo, da mu ni bila volja govoriti, ko so prikorakali pristaši Kmečke zveze, kakih 70 na številu. Proti koncu njegovega govora zaupujejo kmetje: „Mi že imamo kandidata Fr. Pišeka.“ Ploškala sta samo Krule in neki Vrholčan. Drugi govorniki so bili dr. Gosak iz Celja, katerega so kmetje že poznali iz Slov. Bistrice, ko je rekel, da ne smejo kmetje kravati nositi. Govoril je nekaj o grajsčakih, o letu 1848 in prišel do volilne reforme. Tu pa zakličejo vsi: „To že vsaka baba ve, ni treba ponavljati.“ Ugovori so vedno hujši, kmetje nočejo poslušati. Ko konča, mu nihče ne ploska, razven že znanih zgoraj. Vrli kmet Miha Pogorevec interpelira, zakaj se ne pove nič o verskem stališču, in povdarja geslo „vse za vero, dom, cesarja.“ Na to se je vprašalo g. kandidata, kakšno stališče zavzema proti Kmečki zvezi in Nace odgovori: „o tem bom jaz govoril“, zoper to se protestira, ni zahtevamo od g. kandidata pojasnila. Debate se je udeležilo več vrlih kmetov iz vseh treh občin. Posebno „Novičan, Sprager, Krajnc, Repnik i. dr. Predsednik zaključil shod. Po sobi zadoni strašen hru in navdušenje, vse vpije „Živijo Kmečka zveza, živijo njen kandidat Franc Pišek.“ Kaj takega Narodovci niso pričakovali na Črešnjevcu. Zraven Glaserja je bil tudi znani študent, ki bojdá študira na „dohtarja pravico.“ Med drugim sv. opravilom se pada ta častna gospoda proti kolodvoru Slov. Bistrice. Nebo se je odprlo in začelo je deževati, in glej, niso imeli dežnikov. In tako je ne njih deževalo pri zborovanju in pri odhodu. Svetujemo pa tej gospodi, naj na Črešnjevcev več ne hodi, drugič se zna doživeti večjo blamažo, če še ima zadosti.